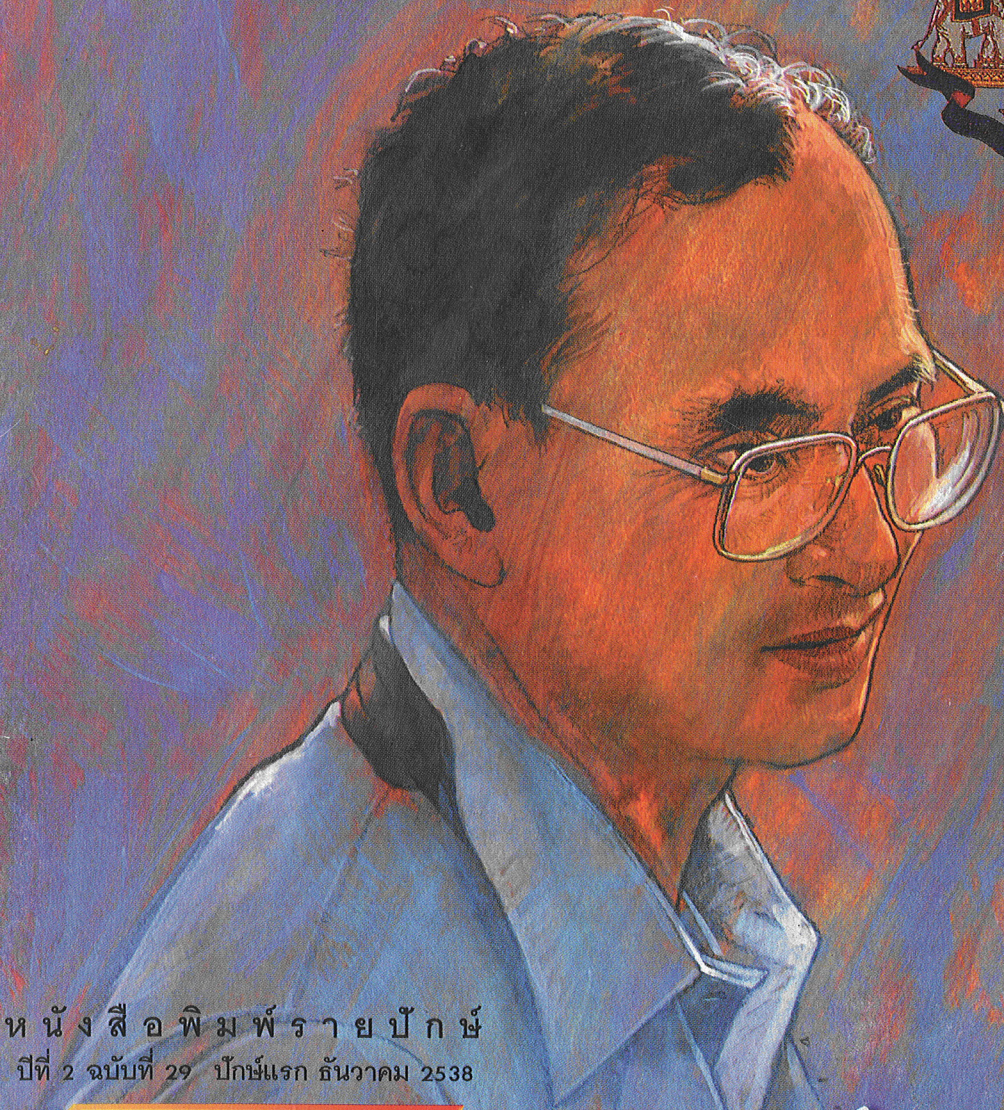

ท้าวชายโก ไทตุ มหาราช

หนังสือพิมพ์รายปักษ์
ปีที่ 2 ฉบับที่ 29 ปักษ์แรก ธันวาคม 2538

เราคือ
คนไทย

ทุกคนจึงเป็นเรา รวมเราเข้าเป็นหนึ่ง
One for All All for One

ถามคนไทยหลายคน เรื่องสิทธิมนุษยชน ไม่มีคนรู้มากนัก ไม่มีใครสนใจ ถามต่อว่าทำไม ก็เพราะไม่มีใครสอน ไม่มีใครให้ความสำคัญ นี่คือคำตอบ

เมื่อไม่สนใจสิทธิของตัวเองแล้ว กล่าวไปโยที่จะรักษา เรียกร้อง หรือปกป้องสิทธิผู้ใด การละเมิดสิทธิจึงปรากฏอยู่ทั่วไป เจ็บช้ำ กล้ากลืน และวันหนึ่งก็อาจจะสายเกินไป เมื่อถึงวันที่เราถูกขีตสิทธิ เสรีภาพไปหมด

นายแพทย์โชติช่วง ชุตินธร ผู้ไม่เพียงเป็นแพทย์รักษาคนไข้ เท่านั้น แต่ยังมีสำนักต่อการรักษาสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ด้วย

■ **ถาม :** ในความเห็นของคุณหมอ สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร

สิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา เป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และเป็นสิทธิที่สำคัญที่สุด สำหรับคนที่รัก และนับถือศาสนา เพราะเป็นสิทธิที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ถ้าเราไม่มีสิทธิเสรีภาพทางศาสนา เราก็ไม่มีประชาธิปไตยที่แท้จริง เท่าที่ผ่านมา เรามีรัฐธรรมนูญ 16 ฉบับ ตั้งแต่ปี 2475 และทุกฉบับให้สิทธิเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา

■ **หากสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในการนับถือศาสนา ถูกลดทอน หรือถูกอำนาจรัฐเข้ามาจัดการแล้ว อะไรจะเกิดขึ้น**

การนับถือศาสนา เป็นเสรีภาพส่วนตัว รัฐไม่ควรจะเกี่ยวข้อง ในอดีต ประเทศคอมมิวนิสต์ เช่น รัสเซียและจีนแดง ประชาชนที่นับถือศาสนา หรือลัทธิที่แตกต่างกับของรัฐ จะถูกข่มเหง จับเข้าคุก หรือถูกฆ่า นับล้านคน แต่ปัจจุบันนี้ ประเทศเหล่านั้น มีบทเรียนราคาแพงแล้ว จึงเริ่มให้เสรีภาพ

ทางศาสนามากขึ้น โดยเริ่มแก้ไขกฎหมายต่างๆ ที่รัฐเคยตราไว้ เพื่อควบคุมเกี่ยวกับสิทธิในการนับถือศาสนา คือรัฐจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับศาสนา

■ **รัฐควรจัดการอย่างไร กับชนกลุ่มน้อย ที่มีความเชื่อที่แปลกและแตกต่าง ออกไปจากศาสนาหลัก**

ขอให้เราจงระลึกว่า ไม่มีรัฐบาลใด หรือสังคมใดจะยืนยงอยู่ยาวนานได้ นอกจากรัฐจะเคารพในสิทธิขั้นพื้นฐาน และให้ความยุติธรรมแก่ประชาชน ประวัติศาสตร์ได้พิสูจน์แล้วว่า รัฐบาลเผด็จการต่างๆ เช่น ลัทธินาซีของเยอรมัน ลัทธิฟาสซิสต์ของอิตาลี และประเทศคอมมิวนิสต์ทั้งหลายในยุโรป และรัสเซีย ต่างก็มีอายุสั้น ระบบการปกครองที่กดขี่ข่มเหงประชาชน ต่างก็ได้ล้มพังลง เพราะเขาไม่เคารพสิทธิมนุษยชน ขาดความยุติธรรม และไม่ให้

นายแพทย์

โชติช่วง

เสรีภาพพื้นฐานแก่ประชาชน
สรุปแล้ว การไม่เหยียด
หยาม และไม่กดขี่มุ่งทาง
ศาสนา (Religious Tolerance)
ความยุติธรรม และการเคารพ
สิทธิมนุษยชน เป็นสิ่งที่รัฐต้อง
ให้กับทุกคน และทุกหมู่เหล่า
แม้จะเป็นศาสนาของตนกลุ่ม
น้อย ที่มีความเชื่อที่แปลก หรือ
แตกต่างออกไปจากศาสนาหลัก
ก็ตาม

■ บทเรียนทางประวัติศาสตร์
สอนให้เราต้องระวัง

สมัยกรีกโบราณ โซเครตีส
(Socrates) ถูกบังคับให้ดื่มยาพิษ
เพราะเขากล้าคิดแตกต่างจาก
คนส่วนใหญ่ของกรุงเอเธนส์

ในประเทศอิสราเอล พระ
เยซูคริสต์ถูกประหารชีวิต โดย
ถูกตรึงบนไม้กางเขน เพราะ
พระองค์ประกาศว่า พระองค์เป็น
“พระเจ้าผู้ช่วยให้รอด” และเป็น
“บุตรของพระเจ้า” ซึ่งขัดต่อ
ความเชื่อของศาสนายิว ใน

อาณาจักรโรมัน คริสเตียนนับ
พันๆคนถูกฆ่าตาย และโยนให้
สิงโตกินเป็นอาหาร ที่สนามกีฬา
โคโลซีเซียม เพราะความ “แปลก”
ของความเชื่อทางศาสนา

ในศตวรรษที่ 7 พระโมฮัม-
หมัด ศาสดาของศาสนาอิสลาม
ถูกต่อต้าน เมื่อพระองค์เผยแพร่
และสั่งสอนให้มุสลิมนับถือบูชา
พระเจ้าเพียงพระองค์เดียว
ด้วยเหตุนี้ พระโมฮัมหมัดและ
สาวกต้องหนีออกจากนครเมกกะ

ไปยังนครเมดินา

ในยุคมืดของยุโรป (สมัย
กลาง) พวกนอกรีต (Heretics)
นับล้านคนถูกทรมานและฆ่าโดย
คำสั่งของศาลศาสนาโรมันคาทอลิก
(Spanish Inquisition of the
papacy) เพราะเขาเหล่านั้นเชื่อ
แตกต่างไปจากโบสถ์โรมันคาทอลิก
ซึ่งเป็นศาสนาหลักในสมัยนั้น

ในสมัยยุคมืดนี้ กาลิเลโอ
(Galileo) และโคเปอร์นิคัส
(Copernicus) ถูกส่งไปกักขังหรือ
กักบริเวณ เพราะเชื่อว่าโลก

ไม่ใช่ศูนย์กลางของ
จักรวาล ซึ่งขัดกับ
ความเชื่อของ
โบสถ์คาทอลิก

ประวัติศาสตร์
ประณามสมัย
กลางของยุโรป
ว่าเป็นยุคมืด
(Dark Ages)
เพราะมีแต่ความ
ป่าเถื่อนเนื่องจาก
ผู้มีอำนาจของรัฐ
และผู้นำทางศาสนาไม่
ใจกว้าง (Religious
Intolerance)

ชุดนิพนธ์

บายแพทย์ชีวิตช่วง ชุดบัตร

เกิด 2487 ที่ กทม. มีภรรยาและบุตร 3 คน **การศึกษา** จบชั้นมัธยมที่ประเทศสิงคโปร์ **จบปริญญาตรี** ที่ B.A ที่ Pacific Union College U.S.A **จบแพทย์** ที่ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ Loma Linda University (California U.S.A) เป็นแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา สอบได้ American Board of Podiatrics **อาชีพ** ประจำ "ชีวิตช่วงคลินิก" กทม. **งานอดิเรก** ถ่ายภาพได้น้ำสวยๆ ลงพิมพ์ในอนุสาร อ.ส.ท. หลายฉบับ, ทำสวนเกษตรกรรมธรรมชาติแบบพึ่งตนเอง

ประวัติงานด้านสังคม

1. ด้านสุขภาพ เขียนบทความเรื่อง "กินอย่างไร จึงจะไม่เจ็บป่วย" "ข้าวกล้อง" "ข้าว-ซ้อมมือ" "กาแฟอิน" ในนิตยสารหมอชาวบ้าน และหนังสืออื่นๆ
 • เป็นคนแรกที่เริ่มรณรงค์อย่างจริงจังให้คนไทยบริโภคข้าวกล้อง หรือ ข้าวซ้อมมือ เมื่อประมาณ 14 ปีมาแล้ว โดยผ่านสื่อต่างๆและสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย เลขจัดนิทรรศการ "ข้าวกล้อง" ที่สภาสตรีแห่งชาติ และที่อื่นๆ
 • รับประทานอาหารมังสวิรัต และรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องอาหารมังสวิวัติ มาประมาณ 18 ปีแล้ว ตั้งแต่สมัยที่นักวิชาการไม่ค่อยยอมรับ บุตรทั้ง 3 ก็รับประทานอาหารมังสวิวัติ ตั้งแต่เกิด ยืนยันเสมอว่าแข็งแรงไม่มีปัญหา

2. ด้านสิทธิมนุษยชน เสนอถึงรัฐบาลสมัย ร.ส.ช. ขอแก้ไขร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 27 (2534) เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพทางศาสนา และประสพความสำเร็จ

• เขียนบทความ "การกดขี่ข่มเหงทางศาสนา" (สยามโพสต์ 19/9/37) เนื่องจากเกิดกรณีผู้นำกลุ่มศาสนาอิสลาม ลัทธิอัลฮอรัม ถูกทางการไทยบังคับให้กลับประเทศมาเลเซีย

• ร่วมกับสมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (ดร.โกทม อารีธา) เสนอรองนายกรัฐมนตรี จำลอง ศรีเมือง ให้แก้ไขร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยความรับผิดชอบเกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ... เพราะเห็นว่า ให้อำนาจเจ้าพนักงานตรวจสอบ หรือตรวจค้นสถานที่ หรือยานพาหนะอย่างกว้างขวางเกินไป อันอาจละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนคนบริสุทธิ์ (11/2537)

• เสนอความคิดเห็นถึงคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ... เกรงว่าจะสร้างปัญหาการก่อกวนแก่งแย่งและรีดไถเพิ่มขึ้น และเป็นการลดทอนสิทธิของพ่อแม่ (1/11/38)

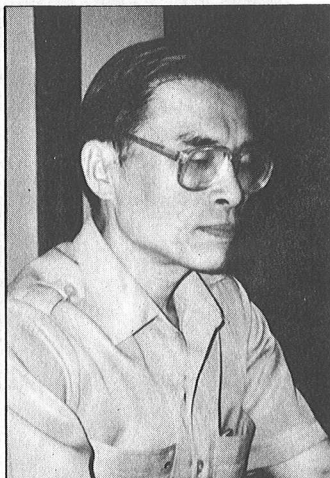
3. ด้านสังคม

• ก่อตั้งและเป็นประธานกลุ่มผู้บริโภค แห่งสยาม เพื่อช่วยงานด้านคุ้มครองผู้บริโภค

• เขียนจดหมายเปิดผนึก ถึงท่านนายกรัฐมนตรี เปรม ดิณสุदानนท์ เรียกร้องให้แก้ไขการใช้จ่ายงบประมาณในพืชผัก และสิ่งแวดล้อมที่มากเกินไป (2526)

• เคยเป็นกรรมการในคณะกรรมการโครงการส่งเสริมผู้บริโภคของสภาสตรีแห่งชาติ

• เคยเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริการชุมชนของ Y.M.C.A

ไม่ให้สิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา (No Liberty of Conscience)

ประวัติศาสตร์ในยุโรปยุคกลาง เป็น "ยุคมืด" นักประวัติศาสตร์เรียกยุคนี้ว่า "ยุคมืด" เพราะมีการกดขี่ข่มเหงทางศาสนาของโบสถ์คาทอลิก สันตะปาปาใช้อำนาจของรัฐปราบปรามผู้ฝ่าฝืนหรือขัดแย้งกับความเชื่อของโบสถ์คาทอลิก

สมัยนั้นวิชาการทางวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ในยุโรป ไม่ค่อยมีความก้าวหน้าเนื่องจากความใจแคบทางศาสนา คริสเตียนที่เคร่งครัดนับล้านคน [หมายถึง คริสเตียนที่ไม่ใช่พวกคาทอลิก หรือพวกกลุ่มนอกรีตในสายตาของคาทอลิก (Heretics)] ถูกทรมานและถูกฆ่า โดยคำสั่งของศาลศาสนาที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับการทรมาน (Spanish Inquisition) ทั้ๆที่เขาเหล่านั้นเป็นคนดีไม่ใช่อาชญากรเพียงแต่เขากล้าที่จะคิดและเชื่อแตกต่างไปจากความเชื่อของโรมันคาทอลิกเท่านั้น

ลัทธินาซีในเยอรมัน รวมทั้งลัทธิคอมมิวนิสต์ในรัสเซีย จีน และเขมร เกย์ฆ่าและทรมานประชาชนผู้บริสุทธิ์นับล้านๆคนที่มีความคิด ความเชื่อที่แตกต่างจากลัทธิความเชื่อของทางการหรือของรัฐ

เราไม่เคยจำบทเรียนจากประวัติศาสตร์เหล่านี้เลย เรา

ลึ้มบทเรียนที่เจ็บปวดของประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองด้านศาสนา และการกดขี่ข่มเหงทางศาสนาแล้วหรือ คนที่ล้านคนในอดีตที่ถูกฆ่า และถูกทรมาน เพราะความใจแคบ การกดขี่ข่มเหง การเหยียดหยามทางศาสนา ซึ่งนำไปสู่การเข่นฆ่ากัน และทำให้เกิดลัทธิฆราวาสอย่างรุนแรง ซึ่งอาจทำให้เกิดสงครามศาสนาที่เป็นสงครามร้ายแรงและยืดเยื้อได้

ปัจจุบัน เราจะเห็นคำจารึกที่เตือนความทรงจำบนกำแพงพิพิธภัณฑ์ของค่ายนรกนาซีที่เมืองออสชวิทซ์ในประเทศโปแลนด์(Auschwitz Concentration Camp) จาก มร.จอร์จ ซานทาเยนา (George Santayana) ดังนี้คือ "ผู้ใดไม่จดจำประวัติศาสตร์ ผู้นั้นจะต้องมีชีวิตเผชิญกับเหตุการณ์อันเลวร้ายนั้นอีก"

■ พวกชนกลุ่มน้อย ลัทธิแปลกๆ มีความเชื่อแปลกๆ จะต้องผิดเสมอไปหรือไม่ว่าง

ในทุกยุคทุกสมัย จะมีชนกลุ่มน้อย หรือกลุ่มที่นับถือศาสนาแปลกๆ หรือ มีความคิดแปลกๆ แต่เราไม่ควรประณามว่าเขาผิดเสมอไป เพียงเพราะเขามีความเชื่อ หรือความคิด

แตกต่างกับความคิดของเรา ประวัติศาสตร์เคยบันทึกให้เห็นหลายครั้งว่า ชนกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มคนที่โลก (ชนกลุ่มใหญ่) คิดว่าผิดนั้น แท้จริงปรากฏความจริงภายหลังว่า เป็นกลุ่มที่มีศีลธรรม หรือมีหลักการที่ถูกต้องยิ่งกว่า โซเครตีส (Socrates) ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยนั้น ถูกชาวกรีก (ชนกลุ่มใหญ่) กล่าวหาว่ามีความคิดและพฤติกรรมต่อต้านสังคม จึงต้องกำจัดเสีย โดยส่ง

ยาพิษให้กิน แต่ปัจจุบันท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงของโลกทีเดียว

ในสมัยก่อน พระเยซูถูกผู้นำทางศาสนายิว กล่าวหาว่าเป็นศัตรูต่อศาสนาประจำชาติ ขณะนั้นพระองค์มีสาวกเพียง 12 คน พระเยซูถูกทำโทษประหารชีวิต โดยถูกตรึงไว้บนไม้กางเขน ปัจจุบันมีคริสเตียนนับถือท่านทั่วโลก

กาลิเลโอ และ โคเปอร์นิคัส นักวิทยาศาสตร์ระดับโลก ก็เคยถูกกักขังที่บ้าน และถูกจับเข้าคุก เพราะมีความคิดทางวิทยาศาสตร์แตกต่างกับความเชื่อของศาสนาหลักในสมัยนั้น แต่ทุกวันนี้ ได้พิสูจน์แล้วว่าความคิดของเขาถูกต้อง

ในทุกสังคม ย่อมจะมีกลุ่มคนที่สังคมทั่วไปมองว่าเป็นพวกที่มีความเชื่อแปลกๆ หรือนิยมลัทธิแปลกๆ แทรกอยู่ แต่เราไม่จำเป็นต้องกังวลมาก จนต้องเอาอำนาจรัฐเข้ามาจัดการกับชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ โดยเฉพาะเรามีกฎหมายอาญาควบคุมอยู่แล้ว

กฎหมายอาญานั้น ว่าโดยทั่วไปแล้ว จะคุ้มครองเป็นส่วนใหญ่ คือคุ้มครองไม่ให้เกิดการข่มเหงรังแกกัน ถ้าเขาประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอยู่ ตราบใดที่ไม่ก่อความให้เกิดความวุ่นวาย ก็ย่อมไม่ผิด ถ้าใครก่อความวุ่นวายก็ผิด

■ ทำไมคุณหมอดึงสนใจเกี่ยวกับเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน

เพราะไม่อยากพบกับคำว่า "สายเสียแล้ว" ดังที่ มาร์ติน นีมูลเลอร์ (Martin Neimuller) เคยกล่าวไว้ว่า

- ในประเทศเยอรมัน

- เคยเป็นวิทยากรรับเชิญ อบรมข้าราชการ กทม.
  - เป็นวิทยากรและผู้ร่วมอภิปราย ในการประชุมสัมมนาที่มหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ร.พ. รามาธิบดี
4. ด้านสื่อมวลชน
- ให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่างๆ ที่เป็นที่สนใจของประชาชนทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่างๆ ให้ความรู้ด้านการศึกษา การคุ้มครองผู้บริโภค และโภชนาการ
  - โทรทัศน์ผู้ปุ่ณเคยสัมภาษณ์เรื่อง โทรทัศน์กับความรุนแรงในสังคม
5. ด้านการศึกษา
- เคยให้ลูกๆ ทั้ง 3 เรียนหนังสือระบบโรงเรียนในบ้าน “Home School” จนเป็นข่าวดังไปทั่วประเทศว่าหมอไม่ส่งลูกเข้าโรงเรียน
  - บทความเรื่อง ทางเลือกใหม่ของการศึกษาในสังคมไทย ภายใต้หัวข้อ “การศึกษากลับไปหาบ้าน” ในวารสารครุศาสตร์ ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2531)
  - บทความเรื่อง “เด็กเข้าโรงเรียนเร็วเกินไปไหม” หมอชาวบ้าน (2529)
  - บทความเรื่อง “การขยายการศึกษาภาคบังคับ ขยายความล้มเหลว” ไทยรัฐ (23/5/30)

พวกนาซีส่งคนมาจับพวกคอมมิวนิสต์ แต่ข้าพเจ้าไม่ได้ออกเสียงค่าน เพราะข้าพเจ้าไม่ใช่คอมมิวนิสต์

-หลังจากนั้นพวกนาซีส่งคนมาจับชาวยิว แต่ข้าพเจ้าก็มิได้ออกเสียงค่าน เพราะข้าพเจ้ามิใช่ชาวยิว

-ต่อมา พวกนาซีส่งคนมาจับคนของสหภาพแรงงาน แต่ข้าพเจ้าก็มิได้ออกเสียงคัดค้าน เพราะข้าพเจ้ามิใช่คนของสหภาพแรงงาน

-ต่อจากนั้น พวกนาซีก็ส่งคนมาจับพวกคาทอลิก แต่ข้าพเจ้าก็มิได้ออกเสียงคัดค้าน เพราะข้าพเจ้าเป็นโปรเตสแตนท์

ในที่สุด พวกนาซีก็ส่งคนมาจับข้าพเจ้า แต่อนิจจา... ไม่มีใครเหลือที่จะออกเสียงค่านให้ข้าพเจ้าอีกเลย

มาร์ติน นีมูลเลอร์ ชาวเยอรมัน

-นักต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพสมัยฮิตเลอร์

-เขาเคยถูกฮิตเลอร์จับไปขังในค่ายนรก 7 ปี

-เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง เขาถูกปล่อยตัวออกมาด้วยความช่วยเหลือของทหารอเมริกัน

■ ทำไมคนไทยจึงไม่ค่อยสนใจเรื่องสิทธิเสรีภาพ จะมีวิธีการให้คนไทยสนใจได้อย่างไร

ประการแรก เพราะคนไทยไม่เคยเสียสิทธิเสรีภาพ คนต่างชาติเขาเคยเสียมาแล้ว เคยผ่านประสบการณ์ที่เจ็บปวดอย่างรุนแรงมาแล้ว ก็เลยมี

ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้มากกว่าเรา เราไม่เคยเสียสิทธิเสรีภาพที่ไม่เดือดร้อน นึกว่าสิทธิเสรีภาพได้มาโดยง่าย และจะอยู่กับเราตลอดไป

ความจริง กว่าเราจะได้สิทธิเสรีภาพที่เป็นอยู่อย่างในปัจจุบันนี้ มีคนตาย มีคนเสียสละไปแล้วมากมาย เพียงแต่เราไม่ค่อยได้รู้สึกสำนึกมากนัก ตอนนี้ก็มีหลายอย่างที่เรากำลังจะสูญเสียไป โดยที่เราไม่รู้ตัวอย่างพวกฝรั่งเขาเคยผ่านประสบการณ์ที่เจ็บปวดเลวร้ายจากการสูญเสียสิทธิเสรีภาพมาแล้ว ซึ่งยังประทับอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของเขาชัดเจน เขาจึงเห็นความสำคัญของเรื่องนี้มาก

คนที่เคยผ่านสงครามโลกครั้งที่ 2 ผ่านยุคการปกครองของฮิตเลอร์ พวกนี้เขาจะสนใจประวัติศาสตร์ เพราะได้บทเรียนที่เจ็บปวดมาก การที่เราไม่สนใจประวัติศาสตร์ บางทีอาจทำให้คำพูดที่ว่า “ประวัติศาสตร์จะซ้ำรอย” เกิดขึ้นกับเราก็ได้

อีกประการหนึ่ง อยู่ที่ระบบการศึกษาของเรา ไม่ค่อยได้สอนเรื่องนี้ด้วย

ตัวอย่าง เช่น หมวด 3 ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเกี่ยวกับสิทธิของคนไทย ที่จริงเราน่าจะท่องจำกันให้ขึ้นใจ แต่ส่วนใหญ่ แม้วพวกจบมหาวิทยาลัย

ก็ยังไม่รู้เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญหมวดนี้ ว่ามีเนื้อหาลikeอะไร มีคุณค่าความสำคัญที่น่าห่วงแหวนเพียงไหน พวกเขาโตขึ้น ก็มีทุกอย่างพร้อมอยู่แล้ว เหมือนลูกที่เกิดมาก็มีเงินมากมาย เพราะพ่อแม่หามาให้ ลูกก็อาจนึกว่าเงินนั้นหามาง่าย ทั้งๆที่พ่อแม่ต้องหามาด้วยความยากลำบาก แต่ลูกไม่รู้ เมื่อไม่เห็นคุณค่าของเงินที่ต้องหามาด้วยความยากลำบาก เขาก็อาจจะไม่ห่วงแหวนรักษาไม่ซ้าก็จะใช้หมดไปได้ เป็นต้น พวกเราก็คล้ายเป็นลูกคน

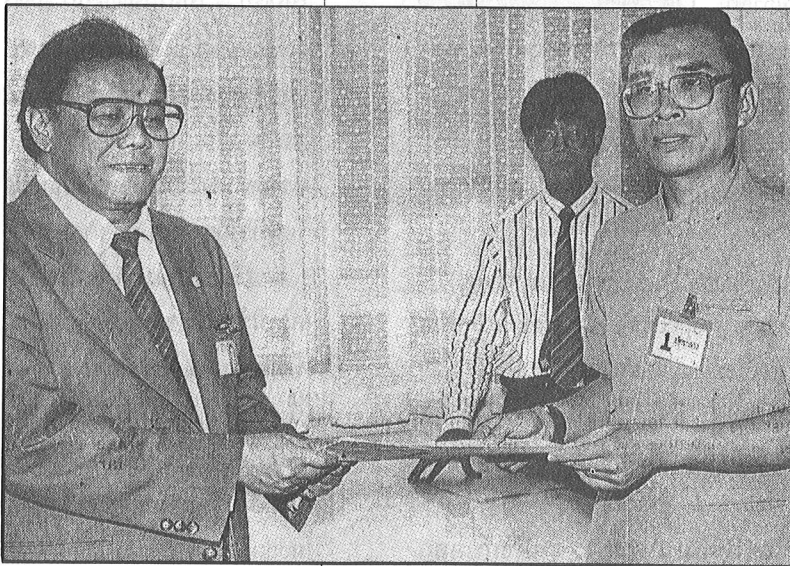
คนรุ่นก่อนต้องเสียสละมาก ต้องตายกันไปเยอะ จากการต่อสู้อย่างดุเดือด กว่าจะได้สิทธิเสรีภาพ ดังเช่นในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516, 6 ตุลาคม 2519 หรือ พฤษภาทมิฬ 2535 เป็นต้น สิทธิต่างๆ ที่เรามีอยู่ทุกวันนี้ เราไม่เคยได้มาฟรีๆ มงอกกลับไปในอดีตของหลายต่อหลายประเทศ เช่น ในประเทศอังกฤษ อเมริกา ฝรั่งเศส ฯลฯ กว่าจะได้ประชาธิปไตยมา ผู้คนก็ต้องล้มตายมากมายมหาศาล

■ เฑาะที่ผ่านมามาในประวัติ-

ศาสตร์ ประชาชนที่เป็นฝ่ายเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ ประสบชัยชนะเป็นส่วนใหญ่หรือไม่?

ท่านมหาดมะ กานธีเคยพูดไว้ว่า “สิ่งจะ ในที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะธรรมชาติ” ช่วงแรกของการต่อสู้ อาจล้มตาย ลำบากและทุกข์ยาก แต่ในที่สุดก็จะชนะ ฉะนั้น การจะให้คนไทยตื่นตัวในเรื่องของสิทธิเสรีภาพ เราจึงต้องให้เรียนรู้จากประวัติศาสตร์ และเราต้องสนใจปัญหาสังคมในทุกวันนี้ด้วย ระบบการศึกษา จึงต้องปฏิรูป และต้องเน้นสอนหมวด 3 ของรัฐธรรมนูญด้วย

ทุกวันนี้คนไทยส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้จักสิทธิเสรีภาพของตัวเองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะสาระตามหมวด 3 ที่เป็นหมวดซึ่งให้อำนาจ ให้สิทธิแก่ประชาชน เพื่อถ่วงดุลอำนาจของรัฐ ไม่เช่นนั้น รัฐจะกลายเป็นเผด็จการ แต่ถ้าประชาชนตื่นตัว รู้จักสิทธิเสรีภาพของตน รัฐจะไม่กล้าคุกคาม ไม่กล้าละเมิดสิทธิ เพราะถ้าขึ้นทำ ประชาชนจะพากันลุกขึ้นประท้วง ดังนั้น หากปราศจากหมวด 3 เพียงหมวดเดียว รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะหมดความหมายเลย สาระเรื่องนี้จึงสำคัญที่สุด โดยเฉพาะสำหรับคนที่รักศาสนา เนื้อหาตามมาตรา

รายในกรณีนี้ เกิดมาก็มีสิทธิเสรีภาพพอสมควร เลยไม่ค่อยเห็นคุณค่า นึกว่าได้มาง่ายๆ ทั้งที่กว่าจะได้มานั้นยาก เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะระบบการศึกษาไม่ได้สอน

น.พ.โฑติพงษ์ ชุตินทร ยื่นหนังสือเรียกร้องให้แก้ไขรัฐธรรมนูญของร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา 27 ต่อโฆษกคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2535 (ภาพจาก น.ส.พ. บางกอกโพสต์)

27* จะเป็นมาตราสำคัญที่สุดของรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นการให้หลักประกันในสิทธิเสรีภาพการนับถือศาสนา สิทธิเสรีภาพในเรื่องนี้ เป็นเรื่องใหญ่ที่สุดเรื่องหนึ่งในประวัติศาสตร์ของมนุษย์

มีสุภาษิตบทหนึ่งกล่าวว่า

“Eternal vigilance is the price of liberty”

“เสรีภาพต้องซื้อด้วยการเฝ้าระมัดระวังตลอดกาล จะเปลืองไม่ได้”

■ รัฐบาลควรกำหนดบทบาท และนโยบายเกี่ยวกับเรื่องของศาสนาอย่างไร

ที่จริงรัฐบาลไม่ควรเข้ามายุ่งเกี่ยวในเรื่องศาสนา ควรจะให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน ไม่ควรเลือกสนับสนุน หรืออุดหนุนสิทธิในการนับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง เพียงแต่คอยคุ้มครอง อย่าให้ละเมิดสิทธิซึ่งกันและกัน ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายอาญาที่มีบทบาทคุ้มครองในเรื่องนี้อยู่แล้ว เช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ข้อแก้ไขข้อที่ 1

แม้ที่สุดถึงการเรียกร้องอาจจะพ่ายแพ้ ก็จะต้องต่อสู้ต่อไป เพราะถ้าไม่ต่อสู้ ความชั่วก็จะมามากขึ้น

The Bill of Rights (Constitution of U.S.A. First Amendment)

“Congress shall make no law respecting an establishment of religion or prohibiting the free exercise thereof”

สภาองเกรส ต้องไม่ตรากฎหมายใด ที่จะเป็นการก่อตั้งศาสนาใดศาสนาหนึ่ง หรือห้ามการนับถือศาสนาและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาโดยเสรี

■ ในขณะที่คุณหมอสอนใจเรื่องของสิทธิมนุษยชน จนถึงกับออก

มาเรียกร้องความถูกต้องหลายครั้ง เมื่อคุณหมอเห็นการละเมิดสิทธิ หรือการกดขี่ข่มเหง ผู้คนในสังคมแล้ว คุณหมอสู้สึกและวางใจอย่างไร

ผมก็รู้สึกกลุ้มเหมือนกัน แต่ก็พยายามต่อสู้โดยการรวมกลุ่ม เพราะถ้ามีแต่พูดบ่น จะไม่มีความหมายอะไร ต้องมี Action ต้องเสนอเรื่องถึงคณะกรรมการต่างๆ หรือถึง ส.ส. อย่างที่ผมเคยร่วมรณรงค์เสนอให้แก้มาตรา 27 ร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ สมัย ร.ส.ช. จนประสบความสำเร็จเป็นต้น เมื่อได้ทำเช่นนี้ ก็วางใจได้มากขึ้น แม้ที่สุดถึงการเรียกร้องอาจจะพ่ายแพ้ ก็จะต้องต่อสู้ต่อไป เพราะถ้าไม่ต่อสู้ ความชั่วก็จะมามากขึ้น ดังสุภาษิตที่กล่าวไว้ว่า

“สิ่งเดียวเท่านั้นที่ทำให้ความชั่วมีชัยชนะ คือ คนดีอยู่นิ่งเฉย”

“The only thing necessary for evil to triumph is that good people do nothing” (Edmund Burke) ☞

* รัฐธรรมนูญ มาตรา 27 “บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของตน เมื่อไม่เป็นการปฏิบัติต่อหน้าของพลเมือง และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ในการใช้เสรีภาพดังกล่าว ในวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใดๆ อันเป็นการรอนสิทธิ หรือเสียประโยชน์อันควรได้ เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิิกายศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่ออื่น แตกต่างจากบุคคลอื่น”